

Asia: VN/22774/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi varhaiskasvatuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi varhaiskasvatuslain muuttamisesta

Järvenpään kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta koskien hallituksen esitystä varhais-kasvatuslain muuttamisesta. Luonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi varhaiskasvatuksen tietovarantoa koskevaa sääntelyä siten, että kuntien ja kuntayhtymien olisi tallennettava tietovarantoon tekemiensä varhaiskasvatuksessa annettavan tuen ja tukipalveluiden päätösten lukumäärät ikäryhmittäin. Tiedonkeruu kattaisi kaikki Manner-Suomen kunnat ja yksityiset palveluntuottajat. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

Lähtökohtaisesti lakimuutos on kannatettava, mikäli se ei aiheuta lisätyötä ja siten lisäkustannuksia kun-nalle. Vaihtoehtoisesti valtion tulisi korvaa kunnille lakimuutoksesta mahdollisesti aiheutuneet lisäkustannukset. Järvenpää kiinnostaa oman kaupungin kokonaisuus ja tiedolla johtaminen, sekä myös valta-kunnallisen tiedon hyödyntäminen omassa kehitystyössä. Järvenpään kaupungin mukaan varhaiskasvatuslain (540/2018) ehdotetuissa 68 § ja 70 § pykäläkohtaisissa muutoksissa tulee kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

- varhaiskasvatuslain 68 § (Tietojen tallentaminen tietovarantoon)
 - o yksityisen varhaiskasvatuksen osalta lakimuutoksessa on otettava huomioon varhaiskasvatuksen järjestämistapa (palveluseteli, ostopalvelu) ja tiedon tallennusvastuu. Varhaiskasvatuslain 68 § tulee olemaan viittaus varhaiskasvatuslain 15 e § 2 momenttiin. Tämän vuoksi varhaiskasvatuslain 15 e § 2 momenttia tulisi tarkastella varhaiskasvatuslain 68 §:n muuttamisen kanssa samanaikaisesti. Varhaiskasvatuslain 15 e § 2 momenttiin tulisi tehdä tarkennus siitä, että yksityisen palveluntuottajan järjestämässä varhaiskasvatuksessa, tuen hallintopäätöksen tekee palveluntuottajan esityksestä lapsen kotikunta (ei varhaiskasvatuksen toimipaikan sijaintikunta).

☐ Varhaiskasvatuslain 15 e § 2 momenttiin ehdotetaan siten tehtäväksi seuraava muutos:
”Päätöksen tekee varhaiskasvatuksen järjestämisvastuussa oleva kunta. Jos kyseessä on yksityisen palveluntuottajan järjestämä varhaiskasvatus, päätöksen tekee palveluntuottajan esityksestä lapsen kotikunta ”

- Seuraava todellinen esimerkki avannee lainsäätäjälle sitä problematiikkaa, jota nykyinen varhaiskasvatuslain 15 e § 2 momentin kirjaus aiheuttaa kun-nissa. Varhaiskasvatuslain 68 § aiheuttanee kuntiin lisähaastetta, jos lain 15 e § 2 momenttia ei samanaikaisesti muuteta:

Järvenpäälaisessä yksityisessä päiväkodissa on tuusulalainen lapsi. Tuusula tukee lapsen hoitoa järvenpäälaisessä yksityisessä päiväkodissa yksityisen hoidon tuella. Varhaiskasvatuslain 15 e § 2 momentin mukaisen tuen hallintopäätöksen tekeminen tuusulalaiselle lapselle on Järvenpään kaupungin vastuulla, koska lapsi on varhaiskasvatuksessa Järvenpäässä sijaitsevassa yksityisessä päiväkodissa yksityisen hoidon tuella. Järvenpään kaupungilla ei ole tästä kyseisestä lap-sesta mitään tietoa asiakastietojärjestelmässään, koska lapsi ei ole millään tavoin asiakassuhteessa Järvenpään kaupunkiin. Lapsi on päätenyt järvenpääläi-seen yksityiseen päiväkotiin perheen aloitteesta, ja he ovat siitä sopineet yhdessä yksityisen päiväkodin ja lapsen kotikunnan kanssa (tässä tapauksessa Tuusulan kanssa). Lapsen kotikunta eli Tuusula hoitaa lapsen varhaiskasvatuksen kustannuksiin liittyvät asiat suoraan päiväkodin kanssa (yksityisen hoidon tuki).

Korostettakoon, että Järvenpään kaupungilla ei siis ole lainkaan tietoa tällaisesta tuusulalaisesta lapsesta omassa asiakastietojärjestelmässään. Koska lainsäät-äjä on kuitenkin näin määritellyt, että yksityisen palveluntuottajan järjestämässä varhaiskasvatuksessa hallintopäätöksen teko on varhaiskasvatuksen toimi-paikan sijaintikunnalla, niin kuntien on pitänyt kehittää tuen hallintopäätöksen tekoon ’keinotekoinen’ ratkaisu. Järvenpäässä asia on ratkaistu niin, että tällai-sissa tilanteissa tuen päätöksen tekemisen kannalta välttämättömät lapsen tiedot on viety teknisesti hetkeksi Järvenpään varhaiskasvatuksen asiakastietojär-jestelmään, jotta lain vaatima hallintopäätös voidaan tehdä.

Ensinnäkin tämä vaatii kaupungilta ylimääräistä käsin tehtävää työtä. Toiseksi varhaiskasvatuslain 68 §:n tuen tietojen tallentamisen ja luotettavuuden näkö-kulmasta uhkana on, että tällaisen ulkopaikkakuntalaisen lapset tuen tiedot eivät tulisi siirtymään järjestelmäintegraatiolla tietovarantoon, vaan tiedot voisi-vat jäädä puutteelliseksi. Todennäköisesti tästä seuraisi kunnille tarve täydentää manuaalisesti alun perin integraatiolla tallennettavia tuen tietoja. Järjestelmästä ulkopuolella olevien tuen tietojen tallentaminen manuaalisesti voisi aiheuttaisi tietoihin myös mahdollista epäluotettavuutta.

- varhaiskasvatuslain 70 § (Varhaiskasvatusta koskevat tiedot)

o tietojen keräys tulisi tehdä syntymävuosittain (ei ikäryhmittäin), jotta tulkinnanvaraa lapsen iästä olisi mahdollisimman vähän

o muutos tarkoittaisi kunnissa olevien asiakastietojärjestelmien kehitystyötä, työaikaa ja siten kustannuksia. Tämä voi olla kunnille yllättävä menoerä, mikäli asiakastietojärjestämän toimittaja laskuttaa muutoksesta kuntia. Mikäli tiedonkeruuta tehdään ennen kuin järjestelmäintegraatio on valmis, manuaalisesta työstä aiheutuu kunnille paljon kustannuksia.

Lehtonen Ulla

Järvenpään kaupunki - Varhaiskasvatusjohtaja, opetuksen ja kasvatuksen
palvelualue, Järvenpään kaupunki